

FORSVARSMINISTERIET
EJENDOMSSTYRELSEN

Antvorskov Øvelsesplads

Evaluering af drifts- og plejeplan 2015-2029

Kolofon

Titel

Antvorskov Øvelsesplads, Evaluering af drifts- og plejeplan 2015-2029

Udgivelse

Forsvarsministeriet Ejendomsstyrelsen, 2024

Udarbejdelse

Rambøll A/S

Kvalitetssikring

Forsvarsministeriet Ejendomsstyrelsen, Josephine W.S. Wengberg

Godkendelse

Chef for Forvaltningsafdelingen, Forsvarsministeriet Ejendomsstyrelsen, Ann Kjemtrup

Fotos og layout

Rambøll A/S, Forsvarsministeriet Ejendomsstyrelsen

Internetversion

Evaluering samt drifts- og plejeplan findes i elektronisk format på www.ejendomsstyrelsen.dk

Indhold

1. Resume	4
2. Indledning	6
3. Evaluering af aktiviteter	7
3.1. Militær anvendelse	7
3.2. Naturbeskyttelse	10
3.3. Offentlig adgang	11
3.4. Gennemførte aktiviteter ud over drifts- og plejeplanens anvisninger	12
4. Status	14
4.1 Militæranvendelse	14
4.2 Naturbeskyttelse	15
4.3 Offentlig adgang	16
4.4 Gennemførte aktiviteter ud over drifts- og plejeplanens anvisninger	16
5. Aktiviteter	17
5.1 Rydning	17
5.2 Slåning	18
5.3 Afbrænding	18
5.4 Beplantningspleje	19
5.5 Hydrologi	19
5.6 Bekæmpelse af invasive plantearter	20
5.7 Fortidsminder	20
5.8 Ikke modelbeskrevne aktiviteter	21
6. Referencer	22
Bilag 1	23-24

1. Resumé

Drifts- og plejeplanen for Antvorskov Øvelsesplads 2015-2029 er gennemgået og evalueret med henblik på at få overblik over, hvilke tiltag, der er gennemført, samt hvilke tiltag, som helt eller delvis mangler at blive gennemført.

Med hensyn til de indsatser i drifts- og plejeplanen, som vedrører militæranvendelsen, er der bl.a. opsat nyt perimeterhegn omkring kaseren. Der ønskes etableret ny kampstilling på delingsstørrelse, samt opgradering af brugerfaciliteter ved Nærkampbyen. Derudover ønskes ny port øst for nordlig port som supplement til den eksisterende port, og en overkørsel over Lindes Å til broslagning. Der er udpeget fem søer i drifts- og plejeplanen, der må køres i. De medtages på aktivitetskortet.

Naturpleje er realiseret ved større rydninger af krat, slåning af de åbne områder og kultivering i træækker. Denne praksis ønskes vedligeholdt. Der er som noget nyt anvendt afbrænding til naturpleje. Denne praksis skal indskrives i drifts- og plejeplanen, da den har vist sig effektiv til at rydde opvækst af krat i større bevoksninger. Det medtages derudover i drifts- og plejeplanen, at der nedtages kulturhegn omkring de levende hegn i 2028-2029, hvor beplantningen vurderes at være robust nok til at modstå vildtskader. Ligeledes nedtages afmærkningspæle (tidligere afspærring) omkring søerne løbende på hele terrænet.

Der findes en del større og mindre vandhuller på terrænet, hvoraf de fleste er beskrevet i drifts- og plejeplanen. Der er sket oprensning af 25 vandhuller i 2020. De resterende vandhuller, som ifølge drifts- og plejeplanen er planlagt til at skulle oprenses i perioden 2019-2023 og 2023-2027 (inklusive evt. rydning) er ikke gennemført. De planlægges gennemført i den resterende periode.

Forekomsten af invasive arter som mangebladet lupin, rynket rose, kæmpe-bjørneklo og japansk pileurt, på Antvorskov Øvelsesplads er kendte og bekæmpes løbende. Især mangebladet lupin kræver en ekstra indsats, da den grundet en stor frøpulje i jorden, skal bekæmpes over en længere periode.

Hvad angår offentlig adgang skal der fortsat være opmærksomhed på, at risikomomenter med skovens øvrige brugere kan opstå, da der er uklarheder i brugen af skovens areal. Dette kan afhjælpes ved generel skiltning, som fortsat mangler at blive realiseret og etableret.

Sammenfattende kan det konkluderes, at store dele af de planlagte pleje- og driftstiltag er gennemført. Men specielt tiltag vedrørende etablering af ny port, mulighed for broslagning og skiltning bør prioriteres for at sikre sikkerhed og diversitet til øvelsesformål.

2. Indledning

Forsvarsministeriets skyde- og øvelsesterræner er styret af 15-årige drifts- og plejeplaner. Udarbejdelse af drifts- og plejeplaner for de enkelte terræner påhviler Forsvarsministeriet Ejendomsstyrelsen og sker med henvisning til Bestemmelse om drifts- og plejeplaner (FES, 2022).

For Antvorskov Øvelsesplads er der godkendt en drifts- og plejeplan, der løber i perioden den 1. januar 2015 til den 31. december 2029. Planperioden er omkring midtvejs, og derfor gennemføres en midtvejsevaluering, så der fås en status.

Jævnfør retningslinjerne i DPPL skal anvendelsen af øvelsespladsen tilgodese følgende forhold:

- At terrænet er udlagt som øvelsesplads, og derfor fortsat skal kunne opfylde forsvarets behov for uddannelsesaktiviteter.
- At den militære benyttelse sker under hensyntagen til landskabelige og biologiske værdier, som i drifts- og plejeplanperioden søges fastholdt og udbygget.
- At den rekreative benyttelse sker i det omfang, det er sikkerhedsmæssigt forsvarligt og ikke forstyrrer den militære brug, samt er foreneligt med hensynet til de natur- og kulturmæssige værdier.

Retningslinjerne skal realiseres på baggrund af en række planlagte aktiviteter. Nærværende gennemgang og evaluering af aktiviteter på øvelsespladsen er foretaget med udgangspunkt i den nuværende drifts- og plejeplan, som dækker en 15-årig planperiode.

3. Evaluering af aktiviteter

Dette kapitel giver en evaluering af gennemførelsen af aktiviteter midtvejs i perioden for den nuværende drifts- og plejeplan for Antvorskov Øvelsesplads.

Aktivitetsplanen for Antvorskov Øvelsesplads fra drifts- og plejeplanen for perioden 2015-2029 gennemgås i det følgende i skemaform.

De respektive aktiviteter kategoriseres efter emnerne militæranvendelse, naturbeskyttelse og offentlig adgang. Inden for hvert emne gøres status over de gennemførte aktiviteter, sammenlignet med det planlagte niveau. Navneangivelserne svarer til dem, der er anvendt i drifts- og plejeplanen med tilhørende kort.

Terrænet er inddelt i sektorer, samt afdelinger og derunder i litra, og tallene i aktivitetsbeskrivelsen, f.eks. 102r, henviser til disse. For hver aktivitet er der i højre kolonne en kort beskrivelse af status for gennemførelsen af aktiviteten, samt en konklusion fremhævet med fed. Drifts- og plejeplanen angiver en prioritering af indsatsen i forskellige faser af planperioden. Dette er ikke vægtet i evalueringen, idet der ses på den samlede indsats i planperioden.

3.1 Militær anvendelse

Militær anvendelse omhandler planer og aktiviteter, der primært er begrundet i de militære sikkerheds- og uddannelsesmæssige behov, og dermed angiver retningslinjerne for den øvelsesmæssige indretning af terrænet. Her er tale om øvelsesfaciliteter m.v. med baggrund i bl.a. afsnit 3 i drifts- og plejeplanen: Målsætning.

Planlagte aktiviteter	Id	Aktivitetsbeskrivelse	Udførte aktiviteter
Rydning	1-1	Delvis rydning i Pottemagerlund; afd. 1a, 1c, 1e, 1f, 1g, 1j, 1k, 1l, 1n, 2a, 2d. Slette- og overdrevsareal ryddes. Grupper af bevoksninger efterlades. Rydningen fordeles eventuelt over 3 år.	Gennemført. Både militært og naturformål. ID 1-1 rydning bør vedligeholdes.
	1-2	Delvis rydning i Kjelds Lund; afd. 3f. Rynket rose i kanten af bevoksningen fjernes helt. Der etableres kørespor af ca. 6 meters bredde og lysninger i bevoksningen.	Gennemført. Både militært og naturformål. ID 1-2 bør fastholdes ved operativ benyttelse af kørespor.
	1-3	Hel rydning af levende hegn; afd. 3a. Del af bevoksningen vest for Bavnen for at skabe udsigt fra Grusgraven og vestover.	Gennemført.
	1-4	Delvis rydning i Grønlænderlund; afd. 3e. Der etableres kørespor af ca. 6 meters bredde.	Gennemført. ID 1-4 bør fastholdes ved operativ benyttelse af kørespor.
	1-5	Delvis rydning i Kajs Lund; afd. 3e. Der etableres kørespor af ca. 6 meters bredde.	Gennemført. ID 1-5 bør fastholdes ved operativ benyttelse af kørespor.
	1-6	Delvis rydning ved Parcelgårdsvej; afd. 1d. Der fjernes enkelte nærmere udpegede træer (eller foretages styning) på strækningen for at skabe udsigt mod syd fra Pottemagerlund.	Gennemført.
	1-7	Delvis rydning nord for Rosted; afd. 3a, 3t. Slettearealet ryddes. Grupper af bevoksninger efterlades.	Gennemført. ID 1-7 bør forsat vedligeholdes da området skal opretholdes som slette.
Slåning	2-1	Slåning ved Uddannelsesstrekanten; afd. 3s. Slås en gang om året for at holde træopvækst nede.	Gennemføres løbende.
	2-2	Slåning løbende ved Helipad; afd. 3s. Græsset holdes konstant kortklippet.	Gennemføres løbende.
	2-3	Ekstensiv slåning og opsamling af slået materiale på størstedelen af øvelsespladsen. Der gennemføres slåninger fra 2015 på de arealer, hvor det er muligt at foretage maskinel slåning. De arealer, hvor maskinel slåning ikke er mulig på grund af ujævn overflade, gamle kørespor osv. forberedes til slåning. Efter slåning opsamles materialet jævnt før model 3.	Gennemføres løbende. Både militært og naturformål.

Planlagte aktiviteter	Id	Aktivitetsbeskrivelse	Udførte aktiviteter
Hydrologi		Kørsel ved og/eller igennem vådområder. Der udpeges 5 vandhuller, hvor der ønskes en aktivitet, der inkluderer kørsel med pansrede køretøjer. Efter 5 år evalueres denne driftsform, og der udlægges eventuelt 5 nye områder for en fremtidig drift med de justeringer, som evalueringen anbefaler. Vandhul nr. 3, 59, 97, samt to unummererede vandhuller, som ligger henholdsvis nord for vandhul nr. 88, samt nordøst for nr. 77, langs østlige trægrænse. Periode: 2015-2020	Delvis gennemført. Både militært og naturformål. De 5 vandhuller er udpeget, men ikke anvendt. Vandhullerne indtegnes på aktivitetskortet og anvendes til formålet i resten af perioden, hvorefter der evt. udlægges 5 nye områder for en fremtidig drift med de justeringer, som en ny plejeplan anbefaler.
Beplantningspleje	4-1	Etablering af levende hegn ved Compounden; afd. 3a. Der etableres en ca. 20 meter bred bevoksning af blandet løv og nål. Nøjagtig placering aftales nærmere inden udførelse.	Gennemført. Kultivering ønskes fortsat i ID 4-1 frem til plejeplansperiodens slutning (2029). Herefter nedtages kulturhegn.
	4-2	Etablering af levende hegn; afd. 2a. Bevoksningen etableres i en 20 meters bredde for at hindre kørsel på en eventuelt fremtidig terrænridebane.	Gennemført. Kultivering ønskes fortsat i ID 4-2 frem til plejeplansperiodens slutning (2029). Herefter nedtages kulturhegn.
	4-3	Etablering af levende hegn ved Østerby; afd. 3a. Der etableres 2 levende hegn for at skabe sigtelinjer fra Østerby.	Gennemført. Kulturhegn nedtages i 2029
	4-4	Etablering af levende hegn på grænsen til bebyggelse ved Kongevejen; afd. 1d. Levende hegn etableres for at afgrænse øvelsesterrænet mod naboarealer. Der plantes arter af buske, der opnår en maksimal højde på 2 meter for at sikre fortsat udsyn over terrænet.	Ikke gennemført. Udgår.

3.2 Naturbeskyttelse

Planer og aktiviteter, der primært er begrundet i pleje- og beskyttelse af terrænets naturværdier ses i skemaet nedenfor.

Planlagte aktiviteter	Id	Aktivitetsbeskrivelse	Udførte aktiviteter
Rydning	1-1	Delvis rydning i Pottemagerlunde; afd. 1a, 1c, 1e, 1f, 1g, 1j, 1k, 1l, 1n, 2a, 2d. Slette- og overdrevsareal ryddes. Grupper af bevoksnin-ger efterlades. Rydningen fordeles eventuelt over 3 år.	Gennemført. Både militært og naturformål. ID 1-1 rydning bør vedligeholdes.
Slåning	2-3	Ekstensiv slåning og opsamling af slået materi-ale på størstedelen af øvelsespladsen. Der gen-nemføres slåninger fra 2015 på de arealer, hvor det er muligt at foretage maskinel slåning. De arealer, hvor maskinel slåning ikke er mulig på grund af ujævn overflade, gamle kørespor osv. forberedes til slåning. Efter slåning opsamles materialet jævnt før model 3.	Gennemføres løbende. Både militært og naturformål.
Kultivering	3-1	Der kultiveres (dozes/harves/pløjes mv.) efter behov på hele terrænet for at forberede arealet til slåning.	Gennemføres løbende.
Hydrologi	10, 12, 14, 16, 19, 20, 23, 30, 37, 38, 39, 42, 43, 47, 53, 57, 59, 65, 78, 81, 84, 94, 97, 101 og 103	Førstegangspleje af vandhul, delvis rydning; afd. 1, 2 og 3. Der udarbejdes en nærmere pro-jektbeskrivelse, før aktiviteten igangsættes. Periode: 2015-2019	Gennemført. Er gennemført i 2020. Ønskes op-følgende pleje, skal det vurderes og myndighedsbehandles hos kom-munen.
	17, 18, 22, 25, 32, 36, 44, 45, 46, 51, 55, 58, 61, 77, 80 og 104	Førstegangspleje af vandhul, delvis rydning; afd. 1, 2 og 3. Der udarbejdes en nærmere pro-jektbeskrivelse, før aktiviteten igangsættes. Periode: 2019-2023	Ikke gennemført. Inden der foretages pleje af vand-huller, skal det vurderes og myndig-hedsbehandles hos kommunen.
	2, 3, 4, 5, 6, 7, 11, 15, 21, 24, 26, 28, 33, 34, 35, 41, 52, 60, 64, 66, 67, 69, 70, 75, 88, 95, 98 og 102	Førstegangspleje af vandhul, delvis rydning; afd. 1, 2 og 3. Der udarbejdes en nærmere pro-jektbeskrivelse, før aktiviteten igangsættes. Periode: 2019-2023	Ikke gennemført. Inden der foretages pleje af vand-huller, skal det vurderes og myndig-hedsbehandles hos kommunen.
		Kørsel ved og/eller igennem vådområder. Der udpeges 5 vandhuller, hvor der ønskes en akti-vitet, der inkluderer kørsel med pansrede køre-tøjer. Efter 5 år evalueres denne driftsform, og der udlægges eventuelt 5 nye områder for en fremtidig drift med de justeringer, som evalu-eringen anbefaler. Periode: 2015-2020	Delvis gennemført. Både militært og naturformål. De 5 vandhuller er udpeget, men ikke anvendt. Vandhullerne indtegnes på aktivitetskortet og anvendes til formålet i resten af perioden, hvorefter der evt. udlægges 5 nye områder for en fremtidig drift med de justeringer, som en ny plejeplan anbefaler.

Planlagte aktiviteter	Id	Aktivitetsbeskrivelse	Udførte aktiviteter
Bekæmpelse af invasive plantearter	1-2	Rynket rose. Delvis rydning i Kjelds Lund; afd. 3f. Rynket rose i kanten af bevoksningen fjernes helt. Der etableres kørespor af ca. 6 meters bredde og lysninger i bevoksningen	Gennemføres løbende. Både militært og naturformål.
		Japansk pileurt/kæmpe-pileurt. Bekæmpes på hele terrænet.	Gennemføres løbende.
		Kæmpe-bjørneklo. Bekæmpes på hele terrænet.	Gennemføres løbende.
		Mangebladet lupin. Bekæmpes på hele terrænet.	Gennemføres løbende.
Fortidsminder	5-1	Bavnen. Rydning af opvækst. Træopvækst på højen ryddes og fjernes. Rydningen gentages min. hvert 5. år eller efter behov. Rydningen foretages som motormanuel rydning, f.eks. med buskrydder.	Gennemføres løbende.
Andet	6-1	Spor og veje, hvor der er fundet efterårssdamrokke i 2014, vedligeholdes uden tilkørsel af vejmateriale udefra. Opkørt materiale genanvendes som vejfyld.	Gennemført. Efterårssdamrokke ikke set siden 2019.

3.3 Offentlig adgang

Planer og aktiviteter, der primært er begrundet i hensynet til offentlighedens adgang til terrænet.

Planlagte aktiviteter	Aktivitetsbeskrivelse	Udførte aktiviteter
Offentlig adgang	Informationsskilte ved alle adgangsveje til terrænet opdateres og renoveres senest 2016. Der udarbejdes informationsfolder med ordensreglement samtidig med opdatering af informationsskiltene.	Ikke gennemført. Iværksættes i denne planperiode. Opmærksomhed på, at risikomomenter kan opstå med skovens øvrige brugere grundet uklarheder i brug af skovens areal.

3.4 Gennemførte aktiviteter ud over drifts- og plejeplanens anvisninger

Der er gennemført aktiviteter udover dét, der er beskrevet i drifts- og plejeplanen. Forsvarsministeriets drifts- og plejeplaner løber over 15 år, hvilket i forhold til visse driftsaktiviteter er relativt langsigtet. Derfor vil der ofte i løbet af planperioden opstå ideer og forslag til hensigtsmæssige projekter, som ligger uden for planens konkrete virkemidler, men som støtter planens langsigtede mål. Der kan også opstå nye, ubehandlede problemstillinger, f.eks. invasive arter. Følgende er en gennemgang af de vigtigste emner og tiltag, der er gennemført uden at være beskrevet i planen.

Planlagte aktiviteter	Aktivitetsbeskrivelse	Udførte aktiviteter
Natur	Canadisk gyldenris. Bekæmpes på hele terrænet.	Gennemføres løbende.
Militær og natur	Kontrolleret afbrænding af op til 20 ha/år. Effektiv måde at regulere opvækst og sikre bevaring af lysåben natur og slette.	Gennemført. Påbegyndt i denne plejeplansperiode. Praksis ønskes fortsat årligt fremadrettet.
Militær	Perimeterhegn opsat; arealet omkring kasernen indgår ikke i DPPL.	Gennemført. Aktivitetskortet opdateres med de nye grænser.
Militær	Ny nordlig port etableret i perimeterhegn.	Gennemført.
Militær	Etablering og faciliteter til nyt BSO-område. Ny fastetableret kampstilling på delingsstørrelse (sektor 2b, 2d).	Nyt tiltag. Iværksættes i denne planperiode. Evt. rydning/slåning af område. Efterfølgende opdatering af aktivitetskort, hvis der kræves vedligehold. Efterfølgende opdatering af grundkort.
Militær	Anlæggelse af kunstige grøfter langs et vejstykke (sektor 2b, 2d) på begge sider af vejen til træning af køretøjsbjergning.	Nyt tiltag. Iværksættes i denne planperiode. Evt. rydning/slåning af område. Efterfølgende opdatering af aktivitetskort, hvis der kræves vedligehold.
Militær	Forstærkning af brink. Overkørsel over Linde Å (sektor 6b) for at muliggøre broslagning. Uddannelsesfacilitet.	Nyt tiltag. Iværksættes i denne planperiode. Evt. rydning/slåning af område. Efterfølgende opdatering af aktivitetskort, hvis der kræves vedligehold.
Militær	Opgradering af brugerfaciliteter (fx. toilet) ved Nærkampbyen.	Nyt tiltag. Iværksættes i denne planperiode. Evt. rydning/slåning af område.
Militær	Infrastruktur. Ny port øst for nordlig port (supplement).	Nyt tiltag. Iværksættes i denne planperiode. Efterfølgende opdatering af grundkort.

Planlagte aktiviteter	Aktivitetsbeskrivelse	Udførte aktiviteter
Militær	Mobilitet. Der er ønske om etablering af flere panserspor mellem sektor 5a og 2d, som i så fald skal driftes.	Nyt tiltag. Iværksættes i denne planperiode. Efterfølgende opdatering af aktivitetskort.
Militær	Mobilitet. Løbende nedtagning af afmærkningspæle (tidligere afspærring) i hele terrænet.	Nyt tiltag. Iværksættes i denne planperiode.
Militær	Mobilitet. Udbedring af panserspor – især spor i Charlottedal Skov er vandlidende.	Delvis gennemført. Veje driftes løbende, men særlig udfordring identificeret her. Iværksættes i denne planperiode.

4. Status

Dette kapitel beskriver opsummerende status på gennemførelsen af aktiviteter i midtvejsevalueringen af drifts- og plejeplanen for Antvorskov Øvelsesplads.

Ovenstående aktivitetsgennemgang har afdækket, hvorvidt de planlagte aktiviteter på Antvorskov Øvelsesplads er gennemført. Desuden er der identificeret en række problemstillinger, som skal håndteres i de kommende år, for at Forsvarsministeriet Ejendomsstyrelsen opfylder drifts- og plejeplanens målsætninger. Disse problemstillinger er kort opsummeret i det følgende med en overordnet evaluering af, i hvor høj grad planen er gennemført.

Overordnet vurderes det, at de overordnede retningslinjer beskrevet i drifts- og plejeplanen er fulgt på Antvorskov Øvelsesplads. Der er dog visse plejetiltag, som fortsat mangler gennemførelse. Dette er beskrevet nedenfor. Der mangler f.eks. oprensning og rydning af vandhuller. Det vurderes dog, at dette kan realiseres inden for planperioden. Med hensyn til den rekreative udnyttelse, som skal foregå sikkerhedsmæssigt forsvarligt og uden at forstyrre Forsvarsministeriets brug, bør der være fokus på at få opsat skiltning.

4.1 Militæranvendelse

Drifts- og plejeplanen beskriver en række tiltag omhandlende militæranvendelse, hvoraf størstedelen er udført. Rydningerne i Pottemagerlund, Kjelds Lund, Grønlænderlund, Kajs Lund og området nord for Rosted (ID 1-1, 1-2, 1-4, 1-5 og 1-7) bør vedligeholdes, da der ellers vil ske tilgroning af de ryddede arealer. Kulturhegn skal nedtages i 2029, da beplantningerne her vurderes at være robuste nok til at modstå vildtskader (ID 4-1, 4-2 og 4-3). Ved Compounden og afskærmningen ind mod terrænridebanen (ID 4-1 og 4-2) skal der fortsat kultiveres omkring beplantningen, så de plantede træer sikres gode vækstforhold.

Grundet Antvorskov Øvelsesplads vigtige position ift. uddannelse af soldater, ønskes en række nye tiltag i den resterende del af planperioden. Der ønskes således etablering af et nyt BSO-område med tilhørende militære og brugerfaciliteter, samt et område til broslagning.

Der er opsat perimeterhegn omkring kasernen. I den forbindelse er der etableret en ny port mod nord. Der ønskes opsat en supplerende port øst for denne for at øge mobiliteten i området. Ligeledes ønskes nye panserspor på terrænet, samt en opgradering af meget vandlidende spor i skoven.

Afmærkningspæle (tidligere afspærring) på terrænet fjernes løbende for at skabe et åbent og tilgængeligt terræn.

4.2 Naturbeskyttelse

Med hensyn til naturbeskyttelse er en stor del af de planlagte aktiviteter gennemført. De enkelte aktivitetstyper gennemgås nærmere nedenfor.

Pleje af eng-, overdrev- og slettearealer

En stor del af de åbne områder har i en årrække været slået med opsamling. Pletvis afbrænding har som noget nyt været praktiseret i nogle år, da det har vist sig at være et effektivt naturplejetiltag til at holde det lysåbne terræn fri for tilgroning. Det er et plejetiltag, der ønskes anvendt fremadrettet.

Pleje af vandhuller (søer)

Med hensyn til pleje af vandhuller på øvelsespladsen er en stor del ryddet og oprenset som planlagt (25 stk.) og fremstår åbne uden dominerende opvækst i bredzonen. Der mangler dog 44 vandhuller, som skal oprenses og ryddes i den resterende planperiode. I den forbindelse skal man være opmærksom på, at der findes en unik bestand af løvfrøer i området. Det betyder, at når et vandhul ryddes, skal der efterlades buske omkring søen, hvor frøerne kan færdes. Der skal indhentes dispensation fra kommunen, inden rydning og oprensning iværksættes.

Skov

Dele af Antvorskov Øvelsesplads er i den nærliggende skov, Charlottedal Skov, som er udlagt til fredskov. Skoven er ikke omfattet af drifts- og plejeplanen da området er lejet.

Invasive arter

Der er registreret kæmpe-bjørneklo, mangebladet lupin, rynket rose, canadisk gyldenris og japansk pileurt på terrænet. De invasive arter bekæmpes årligt og effektivt, samt evt. nye forekomster bekæmpes løbende.

Fortidsminder

På øvelsespladsen er kun et enkelt fortidsminde, Bavnen, som er en gravhøj øst for Antvorskov Kaserne. Bavnen er en rundhøj fra oldtiden. Desuden findes en del sten- og jorddiger, især i Charlottedal Skov. Både gravhøj og diger skånes for kørsel og fremstår velholdte.

4.3 Offentlig adgang

Der er offentlig adgang til Antvorskov Øvelsesplads, når der ikke finder øvelsesaktiviteter sted med undtagelse af indhegnede depotområder og sprængningsområder. Der skulle i 2016 være opstillet informationsstandere ved indfaldsvejene. Det er ikke gennemført. Der er stort brug af Charlottedal Skov til rekreativt brug, men da der ikke er opsat skiltning, kan der opstå risikomomenter for skovens brugere på grund af de militære aktiviteter. Der bør derfor være fokus på at få opsat relevant skiltning, samt supplerende information på Forsvarsministeriets hjemmeside.

4.4 Gennemførte aktiviteter ud over drifts- og plejeplanens anvisninger

Både af militære og naturmæssige hensyn er der sket tiltag ud over de planlagte indsatser beskrevet i drifts- og plejeplanen. Der er bl.a. etableret perimeterhegn omkring kasernen, samt indført afbrænding som metode til at undgå uønsket tilgroning af lysåbne arealer.

5. Aktiviteter

Dette kapitel beskriver, hvilke aktiviteter, der iværksættes i den resterende del af planperioden på Antvorskov Øvelsesplads.

I det følgende beskrives de aktiviteter, der skal gennemføres i de kommende 5 år på tabelform. De er inddelt efter driftsform, f.eks. rydning, og listet op efter identitetsnumre (id). Terrænet er inddelt i afdelinger og derunder i litra. Endvidere er der angivet arealstørrelser (ha), samt en tidsramme for gennemførelse af den pågældende aktivitet. Angivelserne kan tilsvarende findes på det medfølgende aktivitetskort (bilag 1). Der kan være dobbeltangivelse af områder i de følgende tabeller, da områder med førstegangspleje f.eks. også vil indgå i løbende pleje/drift, og derfor også kan være omfattet af andre aktivitetstyper. Det bemærkes, at en række af de beskrevne aktiviteter kan kræve myndighedsgodkendelse, før de kan gennemføres.

5.1 Rydning

Flere bevoksede områder er ryddet i første periode af DPPL, og der bør ske opfølgende rydning for at begrænse tilgroning af de lysåbne arealer.

Målsætning	Id (Id i nuværende drifts- og plejeplan)	Lokalitet	Afdeling og litra	Areal (ha/lbm)	Gennemføres	Aktivitetsbeskrivelse
Militær og natur	1-1 (1-1)	Pottemagerlund	1a, 1c, 1e, 1f, 1g, 1j, 1k, 1l, 1n, 2a, 2d	Ca. 49 ha	2024-2029	Delvis rydning. Slette- og overdrevsareal ryddes. Grupper af bevoksninger efterlades. Rydningen fordeles eventuelt over 3 år.
Militær	1-2 (1-2)	Kjelds Lund	3f	Ca. 1 ha	2024-2029	Delvis rydning. Rynket rose i kanten af bevoksningen fjernes helt. Vedligeholdelse af 6 meters spor ved kørsel.
Militær	1-4 (1-4)	Grøn-lænderlund	3e	100 lbm	2024-2029	Delvis rydning. Vedligeholdelse af 6 meters spor ved kørsel.
Militær	1-5 (1-5)	Kajs Lund	3e	100 lbm	2024-2029	Delvis rydning. Vedligeholdelse af 6 meters spor ved kørsel.
Militær	1-7 (1-7)	Nord for Rosted	3a, 3t	Ca. 42 ha	2024-2029	Delvis rydning. Slettearealet ryddes. Grupper af bevoksninger efterlades.

5.2 Slåning

På store dele af terrænet skal der gennemføres slåning for at sikre lysåbne naturarealer.

Målsætning	Id	Lokalitet	Afdeling og litra	Areal (ha/lbm)	Gennemføres	Aktivitetsbeskrivelse
Militær	4-1	Uddannelses-trekanten	3s	3,3 ha	2024-2029	Slåning. Slås en gang om året for at holde træopvækst nede.
Militær	4-2	Helipad	3s	0,2 ha	2024-2029	Slåning. Græsset holdes konstant kortklippet.
Militær og natur	4-3	Størstedelen af terrænet		297 ha	2024-2029	Ekstensiv slåning og opsamling af slået materiale. Der gennemføres slåning på de arealer, hvor det er muligt at foretage maskinel slåning. De arealer, hvor maskinel slåning ikke er mulig på grund af ujævn overflade, gamle kørespor osv. forberedes til slåning. Efter slåning opsamles materialet.

5.3 Afbrænding

Afbrænding af arealer er en teknik, som anvendes til naturpleje for at holde opvækst af træer, buske og dominerende urter nede med det formål at fremme lysåbne naturtyper. Praksis er påbegyndt i denne planperiode og ønskes fortsat årligt.

Målsætning	Id	Lokalitet	Afdeling og litra	Areal (ha/lbm)	Gennemføres	Aktivitetsbeskrivelse
Militær og natur	6-1	Størstedelen af terrænet		20 ha/år	2024-2029	Afbrænding. Kontrolleret afbrænding af op til 20 ha/år. Effektiv måde at regulere opvækst og sikre bevaring af lysåben natur og slette. Påbegyndt i denne plejeplansperiode. Praksis ønskes fortsat årligt fremadrettet.

5.4 Beplantningspleje

Etablering af levende hegn er foretages med lokalitetstilpassede træer og buske. Kulturhegn skal nedtages i 2029, hvor beplantningen vurderes at være robust nok til at modstå vildtskader. Der skal renholdes i beplantningerne frem til 2029 for at skabe optimale vækstforhold for træerne.

Målsætning	Id	Lokalitet	Afdeling og litra	Areal (ha/lbm)	Gennemføres	Aktivitetsbeskrivelse
Militær	11-1 (4-1)	Compounden	3a	300 lbm	2024-2029	Renhold og fjernelse af hegn. Der er etableret en ca. 20 meter bred bevoksning af blandet løv og nål. renhold mellem træækkerne fortsættes frem til plejeplansperiodens slutning (2029). Herefter nedtages kulturhegn.
Militær	11-2 (4-2)	Ved terrænridebanen	2a	300 lbm	2024-2029	Renhold og fjernelse af hegn. Der er etableret en ca. 20 meter bred bevoksning for at hindre kørsel på terrænridebanen. Renhold mellem træækkerne fortsættes frem til plejeplansperiodens slutning (2029). Herefter nedtages kulturhegn.
Militær	11-3 (4-3)	Østerby	3a	70 og 40 lbm	2029	Fjernelse af hegn. Der er etableret 2 levende hegn for at skabe sigtelinjer fra Østerby. Kulturhegn nedtages i 2029.

5.5 Hydrologi

Der forventes et plejebenhov på 69 af terrænets i alt ca. 100 vandhuller. De 25 er plejet i perioden 2016-2023, så de resterende 44 skal oprensnes og ryddes frem mod 2029. For alle projekterne gælder, at aktiviteten iværksættes efter myndighedsgodkendelse på baggrund af udførlige projektbeskrivelser indeholdende beskrivelse af faktiske aktiviteter, såsom fældning/oprykning af krat, uddybning med videre. Ved nogle vandhuller er der opsat afmærkningspæle, som løbende nedtages. Der skal ved oprensning tages hensyn til bl.a. løvfrø, som er registreret på Antvorskov Øvelsesplads.

Målsætning	Id	Lokalitet	Afdeling og litra	Areal (ha)	Gennemføres	Aktivitetsbeskrivelse
Natur	8-1	9, 10, 12, 14, 16, 20, 23, 30, 37, 38, 39, 42, 43, 47, 53, 57, 59, 65, 78, 81, 84, 94, 97, 101 og 103	Afd. 1, 2 og 3		2024-2029	Eventuel opfølgende pleje. Disse vandhuller er førstegangsplejede, samt delvis ryddede i 2020. Ønskes opfølgende pleje, skal det vurderes og myndighedsbehandles hos kommunen.
Natur	8-2	17, 18, 22, 25, 32, 36, 44, 45, 46, 51, 55, 58, 61, 77, 80 og 104	Afd. 1, 2 og 3		2024-2029	Førstegangspleje, delvis rydning. Der udarbejdes en nærmere projektbeskrivelse, før aktiviteten igangsættes. Inden der foretages pleje af vandhuller, skal det vurderes og myndighedsbehandles hos kommunen.

Målsætning	Id	Lokalitet	Afdeling og litra	Areal (ha)	Gennemføres	Aktivitetsbeskrivelse
Natur	8-3	2, 3, 4, 5, 6, 7, 11, 15, 21, 24, 26, 28, 33, 34, 35, 41, 52, 60, 64, 66, 67, 69, 70, 75, 88, 95, 98 og 102	Afd. 1, 2 og 3		2024-2029	Førstegangspleje, delvis rydning. Der udarbejdes en nærmere projektbeskrivelse, før aktiviteten igangsættes. Inden der foretages pleje af vandhuller, skal det vurderes og myndighedsbehandles hos kommunen.
Militær og natur	8-4	Vandhul nr. 3, 59, 97, 105 og 106.	Afd. 1, 2 og 3		2024-2029	Kørsel ved og/eller igennem vådområder. De 5 vandhuller er udpeget, men ikke anvendt. Vandhullerne indtegnes på aktivitetskortet og anvendes til formålet i resten af planperioden, hvorefter vandhullernes tilstand vurderes. Der kan herefter fremadrettet udpeges 5 nye vandhuller til formålet.

5.6 Bekæmpelse af invasive plantearter

Mangebladet lupin bekæmpes ved kultiveringer og efterfølgende slåningerne.

Målsætning	Id	Lokalitet	Afdeling og litra	Areal (ha)	Gennemføres	Aktivitetsbeskrivelse
Militær og natur	12-1 (1-2)	Kjelds Lund	3f	Ca. 1 ha	2024-2029	Rynket rose. Rynket rose i kanten af bevoksningen fjernes helt. Vedligeholdelse af 6 meters spor ved kørsel.
Natur	12-2	Hele terrænet	Ej på kort		2024-2029	Japansk pileurt/kæmpe-pileurt. Bekæmpes på hele terrænet.
Natur	12-3	Hele terrænet	Ej på kort		2024-2029	Kæmpe-bjørneklo. Bekæmpes på hele terrænet.
Natur	12-4	Hele terrænet	Ej på kort		2024-2029	Mangebladet lupin. Bekæmpes på hele terrænet.

5.7 Fortidsminder

Området omkring Bavnen ryddes efter behov.

Målsætning	Id	Lokalitet	Afdeling og litra	Areal (ha)	Gennemføres	Aktivitetsbeskrivelse
Natur	14-1 (1-1)	Bavnen	3a	Ca. 0,5 ha	2024-2029	Rydning af opvækst. Træopvækst på højen ryddes og fjernes. Rydningen gentages min. hvert 5. år eller efter behov. Rydningen foretages som motormanuel rydning, f.eks. med buskrydder.

5.8 Ikke modelbeskrevne aktiviteter

Det planlægges hvert enkelt år, hvilke områder aktiviteten kultivering skal igangsættes på, sådan at aktiviteten som minimum har været gennemført på hele terrænet i løbet af en 5-årig periode. Det må forventes, at op til halvdelen af arealet er så ujævnt, at slåninger ikke kan igangsættes uden forudgående kultivering. Der udpeges således årligt et areal på minimum 50-60 ha, hvoraf 10-30 ha vil have behov for en kultivering.

Der er offentlig adgang til Antvorskov Øvelsesplads, når der ikke foregår øvelsesaktiviteter på terrænet. Der skulle i 2016 være opstillet informationsstandere ved indfaldsvejene. Det er ikke gennemført.

Målsætning	Id	Lokalitet	Afdeling og litra	Areal (ha/lbm)	Gennemføres	Aktivitetsbeskrivelse
Natur	15-1	Hele terrænet	Ej på kort	10-30 ha/år	2024-2029	Kultivering. Der kultiveres (dozes/harves/pløjes mv.) efter behov på hele terrænet for at forberede arealet til slåning.
Natur	15-2	Spor og veje hvor der er fundet efterårs damrokke i 2014	Afd. 1 og 2	2900	2024-2029	Efterårsdamrokke. Efterårsdamrokke ikke set siden 2019. Der foretages fortsat kun nænsom vejvedligeholdelse uden tilførsel af vejmateriale udefra. Opkørt materiale genanvendes som vejfyld.
Publikum	15-3	Hele terrænet			2024-2029	Skiltning. Informationsskilte ved alle adgangsveje til terrænet skulle være opdateret og renoveret senest 2016. Denne opgave iværksættes i denne planperiode. Der udarbejdes også informationsfolder med ordensreglement, samt der foretages en opdatering på Forsvarsministeriets hjemmeside.
Militær	15-4	Antvorskov Kaserne			2024	Kort opdateres. Perimeterhegn opsat; arealet omkring kasernen fremgår ikke på eksisterende kort. Aktivitetskortet opdateres med de nye grænser.
Militær	15-5	Størstedelen af terrænet			2024-2029	Nedtagning af pæle. Mobilitet. Løbende nedtagning af afmærkningspæle (tidligere afspærring) i hele terrænet, så terrænet gøres mere tilgængeligt for slåning og rydning.

6. Referencer

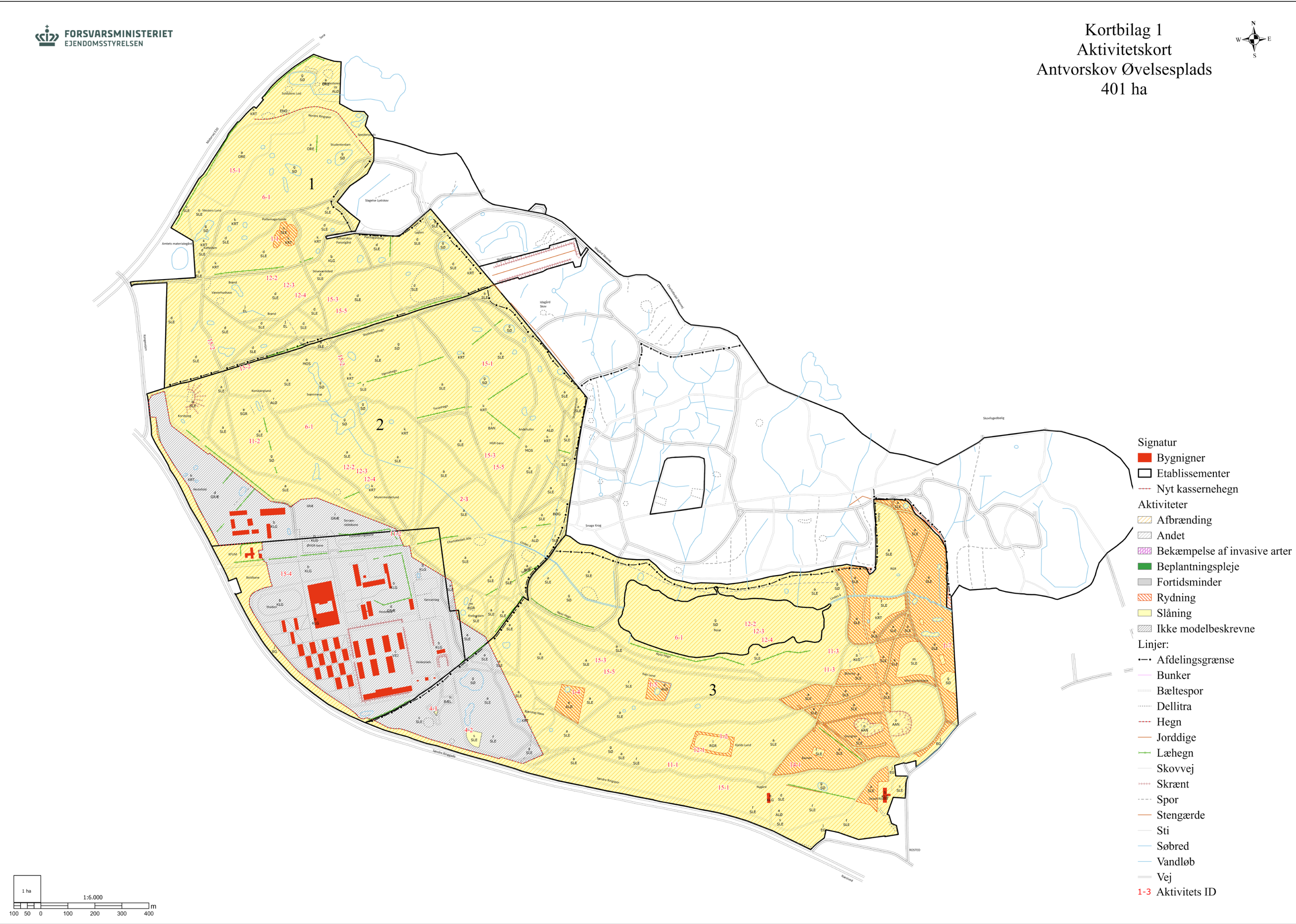
FES (2022): Bestemmelse for drifts- og plejeplaner. FESBST 610-6 fra 2022, Bilag 5.

Tilgængelig på www.forsvaret.dk

FES (2014). Antvorskov Øvelsesplads, Drifts- og plejeplan 2015-2029. Forsvarets Ejendomsstyrelse.

Tilgængelig på www.forsvaret.dk

Bilag 1: Aktivitetskort

Bilag 1: Oversigt over søer

